

סדר אומר

מלות: בראש ויקרא ויקרא

1

1. אלהים אלהים

ה ויקרא

אתם לאמר בזה תאמרו לאדני לעשו בזה אמר עבדך יעקב עם לבן גרתי ואחר ערערתה:

6. קיבוץ ארץ

וגילף מתלמוד תורה משום דהוה ליה תלמוד תורה ופריה ורביה שני כתובים הבאים כאחד וכל שני כתובים הבאים כאחד אין מלמדים

7. ביק האומר

דפי' נחשב בפיק דקדושין למע שלא הוי' ואמאי הא אין טהנת ביהוי' לדישום הסברים דהי' פייטום דאורייתא וע"כ דכיון דטהב כל השנה מלבד יום אחד לא תשיב חסדון ותשיב שפיר מטה טהנת כל השנה [וע"כ שכתבתי עד חסדון אחר לקשי' הגיל]

8. יאמור

אלמנה רבה טרול: "קפסיק והני לא שטא מן הנשואין ולא שטא מן הארוסין" בשלמא מן הנשואין עשה ולא העשה ואין עשה דהוה לא העשה העשה

9. קום יאמור

הי' קום יאמור

10. סנהדרין

"הבולק לא הן ולא דתן אותו לא מעיד ולא מעידין אותו בלא חולין ולא חולצין לאשתוים לא מייבם

11. ביק האומר

ומאי קשי' הא אה דעשה דוחה לי' ועשה שאש"כ שייך רק היכא דכעשה הא ש"כ משא"כ בייבום הא גם הכשה אש"כ דאינו טהב בחלק ובמטאר בסנהדרין (דף י"ח)

12. ארוב ארץ יאמור

א"כ י"ל דמשום אחד מכלל ישראל שאין טהב בו הפני' לא מקרי אהס שוי' בכל:

13. ביק האומר

בכל מח' אחר אין נחשב חסדון. כן דייקדי בחסדון דאורייתא כלל כי' מהא דפי' נחשב בפיק דקדושין למע שלא הוי' ואמאי הא אין טהנת ביהוי' לדישום הסברים דהי' פייטום דאורייתא וע"כ דכיון דטהב כל השנה מלבד יום אחד לא תשיב חסדון ותשיב שפיר מטה טהנת כל השנה [וע"כ שכתבתי עד חסדון אחר לקשי' הגיל] והבאחי שס עד תוס' יבמות (דף ה' ע"א) שהקשו אהא דאמר שס (דף כ' ע"א) דבאלמנה לכ"כ אין עשה דייבום דוחה לי' ועשה ואמאי הא עשה דוחה לי' ועשה שאין שייך בכל ע"כ ומאי קשי' הא אה דעשה דוחה לי' ועשה שאש"כ שייך רק היכא דכעשה הא ש"כ משא"כ בייבום הא גם הכשה אש"כ דאינו טהב בחלק ובמטאר בסנהדרין (דף י"ח) וע"כ דכיון דחשב רק אחד מן האומה תשיב שפיר ש"כ כמו שהעיר בזה הערך לנר ביבמות שס

2. אלהים

(ה) גרתי לא נעשיתי שר ומשוב אלא גר, איך כדאי לשנוא אותי על צרכי ארץ שצרכי הוה גביר לאחיק, שהרי לא נתקיימה צי. דבר אחר גרתי צנימטריא תרי"ג, כלומר, עם לכן הרשע גרתי ומרי"ג מלות שמרתי ב' ולא למדתי ממעשיו הרעים:

3. אהבתי

ויב' יחישנ' לי מה שהקשו המפרשים בין דהקב קום כל התורה למה נשא כ' אהי' דהא דבר שכתבה תורה לאשר דש' לומר כי א"כ היה לו ליעקב לנצל מליטור כי אהי' שכתבה תורה ולאשר כי באמת רחל נקדשה לו מן הדן בכור שבה שיש כח"ש (ח' הנה לו אשתי דהיי' שנקדשה לו כנר ויהא אשתי נשכר ו' שיש דלש"כ דהמקדש מלטה אהה מקדשה נשכר הנאה מחלת מלטה מקדשה כדאמרין פרק קמא דקדושין (ח' אן קין שפדן או באמת לנר נה לא נאשר כי אהי' הרי גם אהה נקדשה לו כנאה ולא ה"ל קדושי אלה קדושי טויה דיעקב והא לא היה טובה בעלטה נבעלה ומה והשפא אף אם היה מנדה אהה מהם לא היה יול' לקום דבר שכתבה תורה לאשר ומה התורה אהה מהן ענינה היה ליה העשה אהה נחשבו בין דבאמת טהבה היו מקדשות לו וטהבה דהא לא היה אפשר לו לנרש דייק:

4. ביק האומר אהבתי אהבתי

טוונתו דכיון דרק ממדת חסדות הוא דקיימו האבות התורה עד שלא ניתנה וע"כ כאן לא הי' יעקב יול' לעשות כפי המדת חסדות דא"כ הי' מוכרח לנרש שתייהם (וזה לא הי' אפשר לו דידע ברוח קדשו דמהם דייקא לרך שילא שכני ישראל כנלפני' טוונתו) וקשה דעכ"פ טף סוף לפי דין התורה האושרת כי אחיות הרי לא הי' זה קיום אלא דלא הי' אפשר לו ליעקב להנצל מליטור זה שכתבה תורה לאשר וא"כ עכ"פ אף אהה עם לכן גרתי דורש' תרי"ג מלות שמרתי הרי חסר מלטה אחת מתרי"ג הי"ט איסור כי אחיות וע' טר אר"י ויגש פרשה מ"ז פסוק י' ששמר ג"כ נכחו זה עשה

5. אהבתי ויקרא

פירוש הדבר כאשר תעמיק בו, אמנם בשביל זה לא נאמר שלא קיים יעקב כל התורה שהרי יעקב אמר לעשו תרי"ג מצות קיימתי ואהת מהם שלא ישא שתי אחיות אלא ודאי מה שהתירה לו דבר אחר אין זה שעבר על התורה כי התורה שאסרה היא שהתירה לו ג"כ כי הכל היה ליעקב על פי התורה כמו שפירשנו ג"כ כזה בפרשת חולדות ואם נשא ב' אחיות נוסף על הראשונות אז היה עובר התורה כי נשים אלו התירה לו התורה לגמרי ואחרים אסרה.

כלל ברכות ב"ב (21) N | N | O

ולי נראה שאין לנו זריקין לדמוקות הללו. כיון דכתב דיה נהדיא שבעה שיעות חספס לך אין לספור יומר משננה שיעות ומחפסרו חמשים יום לא קשיא מיד שכן דרך המקרא כשמגיע המנין לכתוב עשרים פסות אחת מונה אומר בחשבון עשרים י' ואינו משנים על חסרון האחד. וכן כיוצא בו כל הנפש לכת יעקב הנאה מזרמה שבעים (נכשט מו) וכן ארבעים יבטו (דברים כה).

ברכות ב"ב (22)

אמר רב הונא יתעבה ואין במשפטו אלא רב נחמן ואין נראה הוא אלא אמר רב הונא תעבה שאין בקשרה כבודו אמר לה רב כבודו ואמר לה רב כבוד

ביק באוצר ב"ב (23)

ועי' ברכות (דף מ"ז ע"ב) תשעה נראין כעשרה מלמדסין ומכאן דמי' נראין כי לא מהני [ואולי לא משכחת מי' נראין כו'] ולהגיל יל' השעם דאחד אין נחשב חסרון בשלם ע"י ההתכללות וכיל' אלא דזה האחד הגשם ע"י חשבון ההתכללות הרי אינו ניכר אל' הראוה דהוא נתלא רק בחובן השכל ואין בעינין שיהי' שם עשרה ניכרים לפיני הראוה דכתי' ונקדשתי בחוק בני' ומכאן ילפי' לכל דבר שנקדשה שלא יהי' בפסות נוספה ועיקרא דהאי קרא קאי אקידוש השם ברכים וא"כ בעי' שיהיו שם רכים ניכרים ויהי' קידוש השם לפני הראוים וכמוכן וע"כ כיון דיש שם ע' נראין כעשרה וא"כ הרי יש י' למראית עין הראוה אלא דכפועל אינו י' וע"ז שוב שפיר מהני חשבון ההתכללות וכיל' דהוי' וזה יל' השעם שם ניכר בהא דאמר שם דתשעה ושבר מלמדסין וק' ניכר דמדוע דווקא ע' ולהגיל נראה דכאמך הרי די בעי' דהעשרי בשלם ע"י התכללות הרי' אלא דאין זה ניכר אל' הראוה וא"כ לגבי הראוה הרי גם העבר שוב שהרי אין ניכר שהוא עבר דהוי' קאי

ברכות ב"ב (24)

אמר רב הונא שנים האבא סתתא מליה רב ורבי יהודן חד אמר אם רבו לזמן מועד וחד אמר אם רבו לזמן ארוך

ביק באוצר ב"ב (25)

ועי' בברכות (דף מ"ה ע"א) דס"ל לחד מ"ד שם דשנים אס' רלו לזמן מומינין ולריך ביאור מדוע חובב ליכא ואם רלו מומינין וע' ירושלמי שם דאמר דשנים שדו דיניהם דין תלוי בהא דשנים שרלו לזמן כו' ואינו מוכן ויל' ג"כ עפ"י דרכנו דזה ידעו חכמים בפנימיות הדבר דברין לריך שיהי' שם מספר ג' אלא דמ"ד שנים

דמספר והאם אקרא קאי במספר

שדנו דינס דין ס"ל דמה שישנים ומלמדסין יחד לזמן ע"כ מהתכללותם נחשב עוד מספר אחד ומשיב ג' [ונדע בחכמת האמת דכ"ד לעילא הם תלת אבין דהם ג"כ אברהם דין בפ"ע וילחק דין בפ"ע ויעקב כלול משניהם ונדע] והיינו ממי טעמא דב' שרלו לזמן מומינין היינו דהאשרפיתם מה שהם מלמדסין ומחכברים יחד לזמן הנה ע"ז יש שם התכללות של שניהם ומשלים ההתכללות מספר הני' ולכן ג' חובה ובי' רשות דכשי' כפועל ג' שפיר הוא חובב משא"כ בני' דנחשבים ג' רק ע"י שמחכברים יחד ומתכללים ונעשה כולל וזה הרי אין חובב עליהם שיערפו ויחכמו יחד ולכן הם רק רשות דהוי' הישבו:

נחמוק ב"ב (26)

תניא היה רבי מאיר אומר חייב אדם לבוד 'מאה ברכות בכל יום שנאמר יתעבה ישראל מה ה' אלהיך שואל מעמד

ביק באוצר ב"ב (27)

מה ה' אלהיך וגו' קרי ביה מאה:

ספק ב"ב (14)

זאת תקת התורה אשר צוה יהוה לאמר דבר | אלבני ישראל ויקחו אליה פרה אדמה תמימה אשר אין בה מום אשר לא עלה עליה על:

ביק באוצר ב"ב (15)

אדומה תמימה. שמהל תמימה בלדמימות ד שאס היו זה שמי שערות שמורות הפסולה:

ביק באוצר ב"ב (16)

ובכאמי שם עוד ראי' מפנה אדומה דכתי' בה תמימה ודכתי' תמימה בלדמימות ואפ"כ רק שמי שערות שמורות פסולות בה ושערה אחת אין מכשל שם תמימה בלדמימות

ביק באוצר ב"ב (17)

ההוא נברא חובן ליה חמרא לחבריה ופש ליה חד זחא וקא עייל ונפיק אוזא יתיב רב אשי וקא מעיין בה כי האי נווגא מאי קני או לא קני

ביק באוצר ב"ב (18)

ובכאמי גמי' ב"מ (דף ע"ז ע"ב) הוא נברא חובן חמרא לחבריה ופש ליה חד זחא יתיב רב אשי וקא מעיין בה כי האי לא קני ס' הרי דנסתפק למד דעטר שהוא רק זח אחד אין עשה חסרון בקנין עשה בל"ד ומכין:

קום ב"ב (19)

ב [אבות מלאכות ארבעים חסר אחת. יש לנקוק ובי' שני ליה לתנא דלימני המספר כמו שהוא שלשים ומשנה ולא היו אלא שמי סיבות ועכשו הם שלש. והקרו בו אלי דמפרך סריך כלשנא דנמסרי' פרק ג' דמסות והאם אקרא קאי במספר ארבעים יבטו (דברים כה) וכיוצא בה כנחמי ג"כ לקמן ריש פרי"ח.

ביק באוצר ב"ב (20)

וענין דאחד אין נחשב חסרון יל' דהוא מפאת חשבון הכלל אשר לבטלי הרמו והתכללות הפרטיים נחשב ג"כ לנכר אחד וע' תרי"ט שכתב על המשנה דאבות מלאכות ארבעים חסר אחד דהקדמה מדוע לא תני שלשים ותשע ומי' דלגב ק' דמסות דתני מסות ארבעים חסר אחת תני הכי והתם אינטרין למימני הכי משום דבחורה כתיב ארבעים יבטו והי' דמכין אומר מ' הכתובים בחורה חסר אחת ע"ז ואין תי' זה מספיק דבזבחים (דף ק"ח ע"ב) איחא ג"כ ת"ר ימי אהל מועד שכתב דארבעים שנה חסר אחת כו' [ונכתבי אנדה שלי כתבתי דהכשר והכנת החלואה חשיב כמלוא וע"כ גם שנה ראשונה שעשו החשבון נחשב כאלו הי' חשבון וקרבנות אלא שפועל לא הי' ולכן מקרי ארבעים חסר אחת דהוי' ולפי הגיל דאחד אין חשיב חסרון מפאת ההתכללות הפרטיים חשיב ג"כ אחד ע"כ שפיר ל"ט בהשגחה יחד בכלליות נחשבים מספר מ' אלא שגשגחה בל' לשאר הפרטיים אחד אחד אין שם רק ל"ט ולכן מקרי זה ארבעים בכלל חסר אחת בחשבון הפרטיים דהוי' קאי

3

בת שמונים שנה. רבן אמרי בת
שבועים וחמשה. ר' ברכיה בשם
רבן דתמן אמר אמר הקדוש
ברוך הוא לאברהם אמה יצאת
מבית אביך בן שבועים וחמשה
שנים היך אף גואל שאני מעמיד
ממך יהיה בן שבועים וחמשה
שנים כמנין הדסה.

פ"ק ה"א ד"ב ע"ג

והנה נא מלאמי עוד דוגמת הק' דמדרש שח"ט הגיל גם צ"כ
פרשה ל"ט ע"כ ויהי אברהם בן חמש ושבעים שנה בלאו
מתן וז"ל היך ויהי אומן את הדסה היא אשתו סי' אהר
הקב"ה לאברהם אלה יצאת מבית אביך בן ע"ה שנים חייך
אף גואל שאני מעמיד ממך יהי בן ע"ה שנים מנין הדסה ע"כ
המדרש והנה הדסה עלה רק ע"ד ועל כרחק דאחד אין נמשך
חסרון נשלים ע"י הטלל או החלה והוא ממש כק' דמדרש שח"ט
יובל גימט' בהם

פ"ק ה"א ד"ב ע"ג

ולכך יש בקריאת

שמע רמ"ח תיבות, כנגד רמ"ח איבריו (מכיו
כנ:), שבוה מקבל האדם מלכותו לגמרי עליו,
כאשר יש בקבלת מלכותו יתברך רמ"ח
תיבות, נגד איבריו של אדם⁴⁹. ואף שאין
כאן רק רמ"ה תיבות⁵⁰, נראה כי שלש
פרשיות; פרשה "שמע" (דברים י, ד-ט), ופרשת
"והיה אם שמוע" (דברים יא, יג-כא), ופרשת
ציצית (נמדנר טו, לו-מא)⁵¹, שלש פרשיות
משלימים לרמ"ח תיבות, עד שהם כנגד
איבריו של אדם⁵².

פ"ק ה"א ד"ב ע"ג

ועי גם נתינת עולם להחיל מפרש ז"ל נתיב הפרה
פרק ט"ז שהביא שם דברי המדרש אל מה ק"ש ק"ה
בפיך מפני שיש בה רמ"ח תיבות נגד אברים שנאדם סי' וז'
פ"ו להלן באותו פרק שם ח"ל ואף שאין כאן רק רמ"ח תיבות
נראה כי ג' פרשיות פ' שמע ופ' והאיש ופ' לילית ג' פרשיות
משלימים לרמ"ח תיבות ע"כ וה"ז ג"כ משכן הטלל ומשכן
תיבות דכל פרשה עם הטלל של הפרשה וה"ז ק' הכל רמ"ח
ואולם דברי המדרש הג"ל יש עוד סי' אחד דג' תיבות ד'
אלקיכם אחת שחזר הש"ן משלימים לרמ"ח וז' המה"ל ז"ל גם
פ"ו האחר הוא גם נתיבות הג"ל נתיב הפכה פרק ט':

פ"ק ה"א ד"ב ע"ג

מתנני' ימתנדב

אדם מענה של ששים עשרון ומביא בכלי
אחד" (אם אמר הרי עלי ששים עשרון מביא
בכלי אחד) "אם אמר הרי עלי ס"א מביא
ששים בכלי אחד ואחד בכלי אחד שכן
ה"ה הציבור מביא ביום טוב הראשון של חג
שחל להיות בשבת ששים ואחד דיו ליחד
שהוא פחות מן הציבור אחד

פ"ק ה"א ד"ב ע"ג

ועי משנה מנחות (דף ק"ג ע"ג) מתנדב אדם מנחה של ששים
עשרון ומביא בכלי אחד אם אמר הרי עלי ס"א מביא

פ"ק ה"א ד"ב ע"ג

ועי ש"ס מנחות (דף מ"ג ע"ג) ר' מאיר אומר חייב אדם
לברך מלה ברכות בכל יום שנאמר ועתה ישראל מה
ד' אלקיך שאל ממך ופירש"י קרי ב"י מלה [וע"ש כתיב מנחות
הבנינו פירוש אחרים ואולם כלשון רש"י ממש א"חא בתחומא
ק"ח] וז"ל ג"כ דענין הדסה הולת הוא מפאת הוספת משבון
הטלל כתיבת מה דהטלל הוא אחד והוא א"י ומוסיפין אות
זה בתוך הכתיבה ונעשה מלה

פ"ק ה"א ד"ב ע"ג

כמאן כרמ אימר
דאמר ר"מ מימין משמאל מי אמר מאי היא
דנתיא" בירך ב"אריך מן הימין

פ"ק ה"א ד"ב ע"ג

וע"ש מנחות שם (דף ל"ד ע"א)
ביקך דרך ב"אריך מן הימין כו' וז"ל ג"כ דענין הדסה הוא כג"ל
דמוסיפין הטלל והוא א"י בתוך הכתיבה ונעשה מתיק ב"אריך
וכס הוא עוד כירושלמי מגילה פ"א ה"ט יהי מוקד ברוך יהי
מקולדך לקדך ברוך והוא ג"כ כג"ל דתיוסוף א"י דטלל כתיבת
מוקד ונעשה מוקולדך :

פ"ק ה"א ד"ב ע"ג

בבב"ה בשם רבי יהודה (ישעיהו יח) בעת ההיא יוב"ל שי גיטפריא בה"ם שהם סביאין איתון
חרותה לסדך הספדו שנאמר (עס טו) והביאו את כל אחיכם בכל הגוים מנחה לה' .

פ"ק ה"א ד"ב ע"ג

[הג"ל ש.]. ש' יח"ל פולס הסאר מה"ס רק אהרן ישר ואלה א"ט פולס ומורד נמין (לרובם נכנס פולס הכי יתבנה ג"ל)
שכ"שם שחיים את ויבאל פולס (לחומס) :

פ"ק ה"א ד"ב ע"ג

והנה מלאמי עוד במדרש שומר טוב הילים פ"ו א"ר צרכי כו'
נפת היה יובל שי גיטפריא בה"ם שהם מביאין אותן
דחזות למך המשיח כו' ובפירוש המהר"י הכהן ז"ל כ' וז"ל פ"ו
יובל עולה מספר בהם רק שאחד יותר ואחד איט מעלה ומוריד
במנין להורות שבהם שלשם השי והמנחה כלומר שהעבירי טובים
טחמים את ישראל עלמם לדחזות ע"כ והנה הוא כדבריו כי
אחד אין נמשך חסרון ואולם לענ"ד טוונת המדרש ג"כ על
משכן הטלל הי"ט דתיבת יובל גימט' בה"ם עם הטלל ואולי
גם כוונת המהר"י הכהן ז"ל קן ועינתי עוד כוונת רשק על
הי"ק"ש עם והאיתו ש" וז"ל פ"ו יובל גימט' בה"ם עם הטלל
פ"כ וא"י יה"ט א"ס טוונת ג"כ על משכן הטלל או טוונת
על המלה דריקא וכנ"פ כי משכן המלה אחד ומשכן הטלל
לחד ולפעמים מוסיפין בעלי הרמו גם שניהם יחד הטלל והמלה
ומוסיפין משאת זה שנים במספר וא"ך שיהי ע"כ מדברי המדרש
שח"ט הג"ל רח"י גלוי' לדרבן של בעלי הרמו ז"ל שאין משניחים
על חסרון אחד כדמיוס ומשלימים אותו בטלל או במלה שהרי
גם המדרש דורש ק' כאן יובל גימט' בה"ם א"ע"פ שח"ט אחד :

פ"ק ה"א ד"ב ע"ג

יג ו"ה הו וילך אברהם כאשר דבר
אליו ה' וגו'. ולוט טפל לו,
ואברהם בן שבועים וחמש שנים
ה"א הוא דכתיב (אסתר ב ו) ויהי
אמן את הדסה היא אשתו, י"רב
אמר בת מ' היתה ושמואל אמר

בן צבא מוציא אוק 2

ב) פקודיהם למטה ראובן וכי תימא וכי אפשר שלא היה חסר א' או שנים מן הכללי שאומר בכאן או יותר וי"ל שאין הכתוב מקפיד בזה כדכתיב תספרו ה' יום ואינם אלא מיט וכן מ' יכנו ואינם אלא ט"ל. רבינו ישעיה הראשון בנימוקיו כ"י:

בבב טב מצרכב אוק 2

יד. גימטריאות רכו מן התורה כשעושים גימט' וחסר אחד אינו מעכב דכתיב אפרים ומנשה כראובן ושמעון יהיו לי וראה כי מנשה ואפרים גימט' ראובן ושמעון ואחד חסר. אלמא אינו מעכב. לקוטי גורי האר"י והרמ"ע כ"י:

איון סבוק - ב' טב איבב טב י"א

דוק כי פלטם עם הכולל הא כתיבן יספדו.

אקמנ 2 כב

ביתוליד בנים ובני בנים ונושנתם בארץ והשחתם ועשיתם פסל תמונת כל ועשיתם הרע בעיניי ויהיה אלהיה להביעו:

על 2

כ) ונושנתם. רמו להס שיגלו ממנה לסוף שמונה מאות וממשים ושמים שנה , כמנין ונושנתם, והוא הקדים, והגלס לסוף שמונה מאות וממשים, והקדים שמי שנים לונושנתם, כדי שלא ימקיים זהם כי אבד חלדון (פסוק טו), וזהו שנאמר (דלג ט ה) ויפקד ה' על הקרע והצדקה עלינו כי נדק ה' אלהינו, כ' לדקה עשה עמנו שמיאר להצילה שמי שנים לפני זמנה (פסוק טז):

על 2

לפעמים לקנו ניר דרו לספר הוה, מים לא מעתי כי השם [ח] יסמני סלה העני סור קדשו, מהיר קדשו ביסמרא לקים ישר [ולכן לבי חסין לקרא לספר הוה לקם יושר כי לקשתי ביושר ולא במעל, גם] הוא ביסמ' שם הגאון הנקרא לסיה ישראל ב' סתחיי וציל, אבל העולם קרין אותו רבי איסרלן כמו שכתבתי בתורתו, חגי שפי יוולן ואני נקרא לסיה יוסף ב' משה דל כמו שצ"ל (ר"ת) בראשי התעודות, ומה שחבר אחת במנין ישראל יוולן (ול) (ג) סלקס ישר עז אין להקפיד, כי וכוני שאמר [הגאון] סה שאמר העולם שאין להקפיד אם חסר אחד במנין ביסמ', ואיחם [הוא] ססה שירשיי במ' ואתחנן (ג) על ונושנתם והקדים כי שנים בו מוצרין להקדים כי שנים שים שאינו רי בשנה אחת ולסה איני שים שאין להקפיד אם חסר אחת בניסמ'.

על 2

ובאני רק להסיד:

ס' בכלי אחד ואחד בכלי אחד שכן הליבור מביא ביוט האשון של תג שאל להיות בשנה ששים ואחד דיו ליחד שהיא פחות מן הליבור אחד עכ"ל המנהג ויש להבין ג"כ ענין פחיתות היחד מן הליבור אחד דהליבור הגה הוא פרחים רבים כל איש ישראל נפרט וי"כ מהתכללות הפרטים האלה נעשה חושבן עד אחד היט נתי' הכולל של הפרטים ומשאי"כ ביחד דהוא רק פרט או חף אם מדרגתו גדולה ועלומה ושקולה ככל הליבור וכמהע"ה שנאמר בו שה' שקול כס' רבוא עכ"ז כיון דהוא רק איש אחד איכ הרי אין שם ענין התכללות הפרטים וע"כ מחילא הליבור גדול ממט מפאת היות לליבור גם נתי' התכללות הפרטים דכתיבה זאת היא ג"כ אחד וזהו הענין דפחיתות היחד מן הליבור הוא אחד דיקא וקל:

40

יכר ס טב

לכ ויאמר אלנא יחר לאדני ואדברה אדהפעם אולי ימצאון שם עשרה ויאמר לא אשחית בעבור העשרה:

41

אוק חייס קבוא

ואוסרו מינס אך. מינס "שלא יחזור להפלה אולי יסרם אסד מהעשרה כמו ששאל אולי יסמרון הסמשים סמשה. או ללד שאחד לא יעכב כמו שמלינו שאמר ה' ארבעים יבט (דכס ט ג) ואמו רבנן ונלרו חדא (פסח כג):

42

אוק חייס קבוא

דנה מלתי רחמי סוד כספר אור החיים ערה בראשית פי י"ח פסוק ל"ב דאמר אל נא יחד לאדני ואדברה לך הפעם אולי ימצאון שם עשרה וגו' וי"ל ואמרו מינת אך מינס שלא יחזור להפלה אולי יסרם אחד מהעשרה כמו ששאל אולי יסמרון הסמשים חשבה או ללד שאחד לא יעכב (פי שם היא שחור דהפלה פה כל אחד מפאת שאחד לא יעכב) כמו שמליט שאחד ר' ארבעים יבט ואני רבנן ונלרו חדא פסל ז"ל הגה נא מפרט בדברו ז"ל הרשון שלט דאחד אין נחשב חסרון ומח"ז ז"ל שאחד לא יעכב וי"כ אחרי הפיעל של עשרה י"כ סכרל שיספיק גם תעשה מפאת דאחד איט חסרון והנה הביא ז"ל ראי' ליה מהא דכתי' ארבעים יבט ואני רבנן ונלרו חדא והטובה דגם כעלוקה ל"ג תשוב מספר ארבעים מפאת דאחד אין נחשב חסרון ותל"ח שכוונט לדעתו הגדולה ז"ל כגוף הרשון וגם כהנאה ראי' הוה וכמו שביאט כבר לפני ה' דארבעים יבט והספס סה העשרה ומפאת חשבון הטלל הו' דשלים האחד והספסס ה' אין אחד נחשב חסרון והי"ט דכתי' כמספר ארבעים יבט ולא כתי' ארבעים יבט דל"ג חשיב רק מספר ארבעים מפאת היות חשבון הטלל מליס המספר אלל ארבעים מתם לא ה' וכמו שכתבתי למעלה:

43

אוק חייס קבוא

ולפי הניל דלחד לא חשיב חסרון חשיב שפיר קיום תרי"ב מלות מספר תרי"ג וזה ג"כ מפאת דחשבון ההתכללות חשיב ג"כ אחד וכניל [ואולם זהו דלא כתיב למעלה דל"ג חשיב רק מספר ארבעים לא ארבעים גרודא דל"ג חשיב היל ליערב לומר רק מספר תרי"ג שחתי ולא סתם תרי"ג שחתי] ואולי זהו הענין מה שנקראה התורה ברות דהוא תרי"ב דהוה דקיום תרי"ב חשיב קיום תרי"ג ואם מנכס מלות התרי"ג נענש על הענינה הוה א"ל תרי"ג אבד קיים י"כ להס שפיר מדרגת קיום תרי"ג. ודע דמ"ס ברותה חספיו חספיו י"כ וספירין רק מ"ס י"ל ג"כ דהוא מענין זה דלחד אין נחשב חסרון דשלים ע"י ההתכללות ויוכן בזה קרא דשכע שנתות תחומות חיינה וסייט דהו' שנתות דהס מ"ט י"כ לריכס להיות תחומות כלי חסרון חף י"כ אחד ואין מועיל בזה חשבון ההתכללות דוק.